

Skyddar vi verkligen de äldre-äldre ?

Jag följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer som 70+ för att hålla social distans. Har inte besökt min syster på omsorgsboendet och inte min 90-åriga släkting som bor hemma. Går inte på möten, bara om de är förlagda utomhus med rekommenderat socialt avstånd och ett fåtal deltagare. Har inte träffat barn och barnbarn. Tar en längre promenad dagligen, men undviker affärer.

Allt detta har vi gjort, de flesta 70+are för att skydda oss och de äldre-äldre. Så var det tänkt, samtidigt som ett smygande tvivel tränger sig på. Skyddar vi verkligen de äldre-äldre med denna strategi? Är det verkligen vi 70+ are som är det verkliga hotet eller de som ska räddas. Förbudet att hälsa på följer alla, vi som kanske sitter och dricker kaffe och småpratar med våra anhöriga. Personalen däremot inom hemtjänsten och på omvårdnadsboendet har närkontakt dagligen när de tvättar, duschar, lägger om sår, klär på, lagar mat, matar vid behov mm. Är de verkligen alla friska som går in och ut ibland de gamla och sjuka i omsorgsboendet eller i hemtjänsten.

Vi 70+ har utsetts lite ensidigt till både offer (de som måste skyddas) och de som kan utgöra hotet mot de äldre-äldre. Denna strategi samt att rädda den bristande sjukvården från för många coronasjuka patienter har varit den övergripande inriktningen i Folkhälsomyndighetens strategi. Nu när det gått ett antal veckor börja vi kunna bedöma om denna strategi håller.

Idag har Sverige flest sjuka och döda i Norden, men vi är också fler invånare till antalet, kanske är det förklaringen. Men 29 av Stockholms omsorgs- äldreboenden har smittade äldre. Vi har sjuka läkare och sjuksköterskor, smittad personal på

boendena. En tredjedel av äldreboendena i Stockholm har coronasmittade, jag misstänker att det kan finnas ett mörkertal. Och inom hemtjänsten finns ett stort antal timanställda som går hem till gamla utan att de är testade. Det rör sig om ett mycket stort antal personer inom landets hemtjänst (25%) och äldreomsorg som rör sig fritt utan att ansvariga vet något om deras hälsa. Direktivet att hålla sig hemma om man känner sig sjuk är inte alltid enkelt. Ansvar har man lagt på den enskilde arbetstagaren inte på samhället eller arbetsgivarna för vården inom äldreomsorgen. En del yngre coronasmittade märker knappt av sin smitta, många inom vården är trångbodda och reser kollektivt. Att man inte satsat på att testa personalen inom sjukvård och äldreomsorg är en gåta när man så tidigt utsåg denna grupp gamla och personer med flera sjukdomar för riskgruppen. Istället är det friska anhöriga som ska hålla sig därifrån.

En växande fråga har också varit hur väl de anställda kan skydda sig, med den brist på skyddsmaterial som råder. Ledande politiker säger med brösttoner i teve att ingen kan förutspå en pandemi, men det är inte bara skyddsmaterial som saknas. Hur många inom Region Stockholm har inte lyft bristen på vårdplatser. Läkare, sjuksköterskor, patienter har talat om hot mot patientsäkerheten under hela hösten och Södersjukhuset gick under en period upp i stabsläge, samtidigt som Regionen varslade 300 läkare och 200 sjuksköterskor om uppsägning. Nu försöker man dölja sina brister bakom den globala pandemin.

Strategin mot en stor pandemi som coronasmittan handlar inte bara om att stänga gränser, vara hemma från arbetet när man känner sig sjuk, förbjuda sammankomster och rekommendera social distansering, de diskussioner vi hittills har haft. Och om det är bättre med förbud istället för rekommendationer och frivillighet. Mycket kommer också an på hur vi organiserar vår sjukvård och äldreomsorg, då det är den gruppen som utgör de stora riskgrupperna för COVID19.

När man förstod att det var äldre-äldre som var den stora

riskgruppen borde man inte börjat med att testa den personal som arbetar inom sjukvård/äldreomsorg. Var verkligen anhöriga det största hotet?

Varför Norge har så förhållandevis få döda jämfört med Sverige kommer att bli intressant att förstå, beror det på att de har en annorlunda äldreomsorg? Mindre av privatiseringar? Mindre timanställda och bättre skyddsmaterial?

Vi får svar på dessa frågor så småningom. Under tiden följer jag Folkhälsomyndighetens rekommendationer, ringer till mina anhöriga och håller mig inne. Mest orolig är jag för min syster på omsorgsboendet, hon har inget immunförsvar och har närkontakt med många i personalen dagligen.

Claudette Skilving